

Gmina Czarny Bór

„Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania kąpania się, uprawiania sportu rekreacji na terenie Gminy Czarny Bór”

zatwierdził:

Wójt Gminy Czarny Bór

Czarny Bór listopad 2023

SPIS TREŚCI

I.	Cel i podstawy prawne opracowania	3
II.	Położenie Gminy Czarny Bór	6
III.	Miejsca w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji	7
IV.	Inne obszary wodne występujące na terenie Gminy Czarny Bór.....	11
V.	Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych.....	13
VI.	Kontakty alarmowe	14

I. Cel i podstawy prawne opracowania

Celem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie gminy Czarny Bór.

Analiza zagrożeń pozwoli :

1. Zapewnić na właściwym poziomie bezpieczeństwo osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji,
2. Zidentyfikować miejsca, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji,
3. Ustalić podstawowe ryzyko zagrożeń oraz ich poziom na obszarach wodnych,
4. Określić działania profilaktyczne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa na obszarach wodnych.

Podstawy prawne opracowania:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079, 1561).
2. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 261, 583).
3. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 147).
4. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, 2368, z 2022 r. poz. 88, 258, 855).
5. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1720, 1733).
6. Ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 268).
7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczenia obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu, oraz znaków informacyjnych i flag (Dz. U. z 2012 r., poz. 286 ze zm.)
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiei (Dz. U. z 2018 r., poz. 2476 ze zm.)

Aby zapewnić bezpieczeństwo osobom przebywającym na obszarach wodnych na terenie gminy Czarny Bór, Wójt Gminy Czarny Bór stworzył analizę zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu i rekreacji na terenie Gminy Czarny Bór. Została dokonana weryfikacja obszarów wodnych znajdujących się na terenie gminy Czarny Bór w zakresie właściwego gospodarowania nimi, w tym prawidłowości oznakowania wynikającego z obowiązujących przepisów.

2. Właściwości wód, obowiązki właścicieli i zarządców wód oraz osób korzystających z obszarów wodnych.

Zgodnie z art. 211 ustawy Prawo wodne:

1. Wody stanowią własność Skarbu Państwa, innych osób prawnych albo osób fizycznych.

2. Wody morza terytorialnego, morskie wody wewnętrzne, śródlądowe wody płynące oraz wody podziemne stanowią własność Skarbu Państwa.

3. Wody stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego są wodami publicznymi.

Zgodnie z art. 214 ww. ustawy wody śródlądowe stojące, woda w rowie oraz woda w stawie, który nie jest napełniany w ramach usług wodnych, ale wyłącznie wodami opadowymi lub roztopowymi lub wodami gruntowymi, znajdujące się w granicach nieruchomości gruntowej stanowią własność właściciela tej nieruchomości.

Ustawa o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych definiuje:

– obszar wodny jako wody śródlądowe oraz wody przybrzeżne w rozumieniu, w pasie nieprzekraczającym jednej mili morskiej od linii brzegu, a także kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m)

– wyznaczony obszar wodny jako kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m.

Ustawa Prawo wodne definiuje:

1. Kąpielisko- rozumie się przez to wyznaczony przez radę gminy wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się, pod warunkiem, że w stosunku do tego kąpieliska nie wydano stałego zakazu kąpieli; kąpieliskiem nie jest: pływalnia, basen pływacki

lub uzdrowiskowy, zamknięty zbiornik wodny podlegający oczyszczaniu lub wykorzystywaniu w celach terapeutycznych, sztuczny, zamknięty zbiornik wodny, oddzielony od wód powierzchniowych i wód podziemnych

2. Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli - rozumie się przez to wykorzystywany do kąpeli wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem.

Oznakowanie i sygnalizację obszarów wodnych reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag. Forma oznakowania znaków zakazu, ostrzegawczych i informacyjnych dotyczących obszarów wodnych unormowana jest ogólnie obowiązującymi przepisami prawa i ustawodawca nie pozostawił zarządzającemu wyznaczonym obszarem wodnym dowolności w tym zakresie. Nie wolno wprowadzać w miejsce znaków określonych rozporządzeniem, znaków o innych kształtach, kolorystyce, grafice, rozmiarach itp. Osoby przebywające na obszarach wodnych zgodnie z ustawą o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych obowiązane są do zachowania należytej staranności w celu ochrony życia i zdrowia własnego oraz innych osób, a w szczególności:

1. Zapoznania się z zasadami korzystania z danego terenu, obiektu lub urządzenia i ich przestrzegania;
2. Stosowania się do znaków nakazu, zakazu umieszczonych przez podmioty, o których mowa w art. 12 ust. 1;
3. Zapoznania się i dostosowania swoich planów aktywności do umiejętności oraz aktualnych warunków atmosferycznych;
4. Użytkowania sprzętu odpowiedniego do rodzaju podejmowanej aktywności, sprawnego technicznie o zgodnie z jego przeznaczeniem i zasadami użycia;
5. Bezzwłocznego informowania odpowiednich służb ratowniczych lub podmiotów, o których mowa w art. 12 ust. 1 o zaistniałym wypadku lub zaginięciu osoby oraz o innych zdarzeniach nadzwyczajnych mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo osób.

Według niniejszego opracowania zapewnienie bezpieczeństwa przez Wójta Czarnego Boru na obszarach wodnych polega w szczególności na:

1. Dokonaniu analizy zagrożeń we współpracy samorządu Gminy Czarny Bór z:
  - Policją,
  - Państwową Strażą Pożarną,
  - Ochotniczą Strażą Pożarną
  - Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym

- Przedstawicielami kół wędkarskich działających na terenie Gminy Czarny Bór

2. Oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;

3. Prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:

a) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,

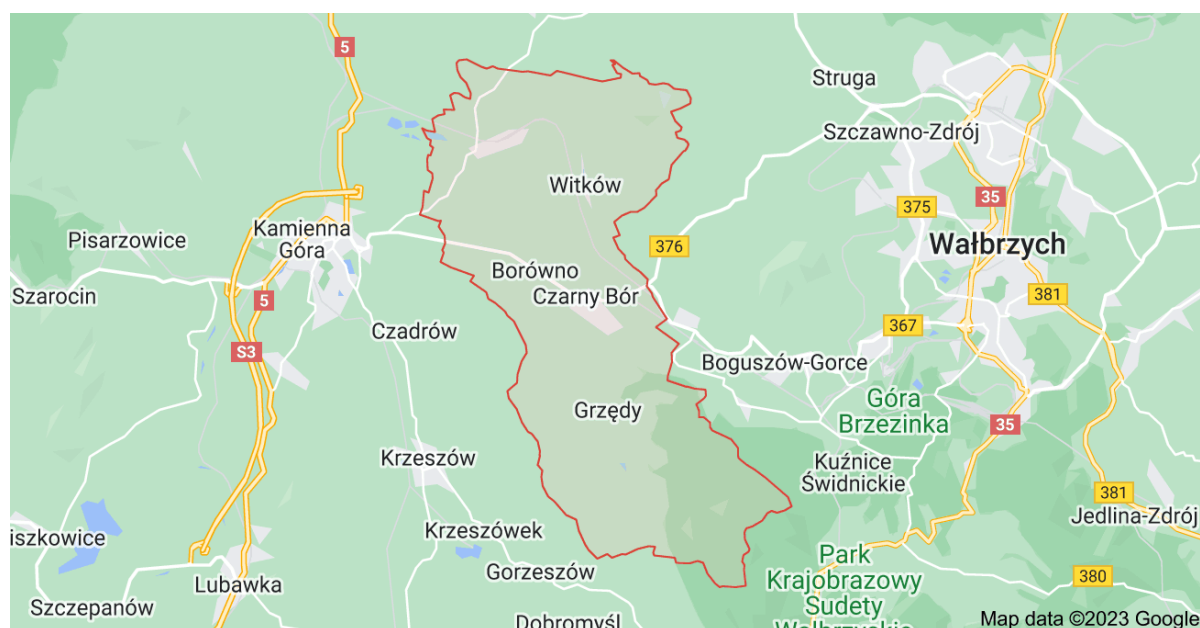
b) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa powyżej, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,

c) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;

4. Informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;

5. Zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

II. Położenie Gminy Czarny Bór

Gmina Czarny Bór administracyjnie należy do powiatu wałbrzyskiego w województwie dolnośląskim. Położona jest na styku powiatu wałbrzyskiego i kamiennogórskiego. Leży w południowo - zachodniej części powiatu wałbrzyskiego pomiędzy gminami:

- na północy - Marciszów i Stare Bogaczowice;
- na wschodzie - Gmina Boguszów- Gorce;
- na południu - Gmina Mieroszów;
- na zachodzie - Gmina Kamienna Góra.

Komunikacyjnie gmina położona jest na trasie Wałbrzych - Jelenia Góra. Położenie geograficzne pomiędzy Doliną Kotliny Krzeszowskiej a górami Kruczymi, Trój garbem, Małym i Dużym Dzikowcem oraz Wielką Lesistą stwarza duże walory krajobrazowe i atrakcje turystyczne.

III. Miejsca w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

1. Zalew Grzędy

Dwuzbiornikowy akwen wodny, położony u podnóża Małego i Dużego Dzikowca oraz Wielkiej Lesistej. Zbiornik większy ma powierzchnię około 0,02 km² , a zbiornik mniejszy około 7.500 m².

Zbiornik wodny powstał na niedokończonej inwestycji budowy sztucznego jeziora zaporowego w Grzędach realizowanego przez Wałbrzyskie kopalnie węgla kamiennego. Nie dokończony obiekt został oddany do użytkowania w latach 90 i pełnił funkcje rekreacyjno – sportową. Na terenie zalewu funkcjonowało kąpielisko strzeżone. Od 2004 roku na terenie obiektu nie działa kąpielisko strzeżone. Od tamtych lat nad zbiornikiem jest „dzika plaża”. Miejsce wykorzystywane przez osoby do plażowania i kąpeli. Plaża żwirowo – trawiasta, w części łagodne zejście do wody, pozostała część zbiorników o dość ostrym nachyleniu brzegów. Akwen wodny oznakowany i niestrzeżony.

Brzeg stanowi usypana grobla – wał z kruszywa. Brzegi są porośnięte trawą i w nielicznych miejscach krzewami. W większym zbiorniku wejście do wody jest po stromym brzegu. Przy zbiorniku znajduje się droga i miejsce do plażowania. Jest możliwość wjechanie pojazdem na wał.

Brzeg pierwszego jest porośnięty trawą, roślinnością i krzewami. Dojście do wody jest dość utrudnione. Dno zbiornika łagodnie opada od strony masywu Góry Dzikowiec skąd jest zasilany strumieniem.

Zbiorniki są oddzielone wałem nasypowym, przez wał może przejechać pojazd. Wał jest porośnięty trawą i roślinnością wodną.

Na terenie zbiorników jest zakaz kąpiel. Zbiornik funkcjonuje jako zbiornik wodny nie udostępnimy do rekreacji wodnej. W okresie letnim liczba korzystających z kąpiel jest znaczna i zbiornik może być wykorzystywany do kąpiel. Należy liczyć się wówczas ze wzrostem zagrożeń zachłyśnięć, utonięć, poparzeń i udarów słonecznych. W okresie wakacyjnym zbiornik jest monitorowany przez służby porządkowe i ratownictwa wodnego.

IV. Inne obszary wodne występujące na terenie Gminy Czarny Bór

Grzędzki Potok jest lewym dopływem Leska o długości 7,88 km. Potok płynie w Sudetach Środkowych, w Górach Kamiennych. Przepływa przez Grzędy i Czarny Bór. Zbiornik o uregulowanych brzegach.

Potok jest uregulowany kamiennymi brzegami. Sezonowo potok na odcinkach nieuregulowanych wysokimi korytami może wystąpić ze swojego naturalnego cieku.

Na terenie Gminy zlokalizowanych jest znaczna liczba oczek wodnych. Akweny są położone na terenach prywatnych nie udostępnionych do rekreacji wodnej. Również na terenie Gminy zlokalizowane są stawy i łowiska rybne w zarządzie osób prywatnych i kół wędkarskich. Akweny nie są udostępnione do rekreacji wodnej z wyjątkiem wędkowania z brzegu. Z uwagi na teren na jakim są zlokalizowane i brak możliwości dojścia do większości zbiorników, te obszary wodne nie zostały ujęte w analizie zagrożeń.

V. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych

Każde miejsce może być potencjalnym zagrożeniem dla bezpieczeństwa osób, które wykorzystują obszar wodny do pływania, uprawiania sportu czy rekreacji. Bezpieczeństwo użytkowników zależy przede wszystkim od ich świadomości oraz przestrzegania ustalonych norm bezpieczeństwa.

Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych Gminy Czarny Bór są pogodna aura i okresy wakacyjno –wypoczynkowe. Wtedy wzrasta liczba korzystających ze sprzętu wodnego, kąpeli w tym w nieustalonych miejscach, należy liczyć się ze wzrostem zagrożenia związanego z przypadkami utonięć. Kąpiel lub zabawa w wodzie czy korzystanie ze sprzętów wodnych, to forma rekreacji związana z letnim wypoczynkiem. Wejście do wody stwarza jednak zawsze zagrożenie, z którym należy się liczyć.

1. Szczególnie groźne sytuacje to:

- niedostateczne umiejętności pływania,
- pływanie pod wpływem alkoholu,
- wstrząs termiczny,
- nadmierne oziębienie organizmu,
- wchodzenie do wody przy schorzeniach,
- skurcze,
- skakanie do nieznanej wody,
- przecenianie swoich sił i umiejętności,
- nieodpowiednia zabawa,
- miejsca zarośnięte przez roślinność wodną,
- nagła zmiana warunków na wodzie,
- kąpiel w miejscach niewyznaczonych,
- w przypadku dzieci - brak nadzoru rodziców.
- kąpiel w miejscach niedozwolonych, wypływanie na środek akwenu bez oznakowania,

2. Zagrożenia dla osób kąpiących wynikają z:

- braku lub słabej umiejętności pływania, niewłaściwej oceny tych umiejętności bądź złego stanu zdrowia,
- odbywanie długich kąpeli w wodzie o zbyt niskiej temperaturze,
- odbywanie kąpeli podczas niesprzyjających warunków atmosferycznych np. burza, mgła, porywisty wiatr,
- pływanie na czczo lub po bezpośrednio po spożyciu posiłku,
- pływanie po zapadnięciu zmroku oraz w nocy,

- korzystania z miejsc nie przystosowanych do kąpeli - wpływania w strefy porośnięte roślinnością wodną lub w miejsca bagniste, wykonywania skoków do wody bez znajomości głębokości i występowania obiektów zanurzonych,
- odbywania kąpeli w stanie pod wpływem alkoholu lub środków odurzających i kąpiel w miejscach niestrzeżonych,

Gmina Czarny Bór nie ma obiektów przystosowanych do kąpeli wodnej i uprawiania turystyki wodnej. Wyżej wymienione zagrożenia i sytuacje wynikają z niezastosowania się osób do obowiązujących przepisów i norm bezpieczeństwa.

VI.   Kontakty alarmowe

- Komenda Miejska Policji w Wałbrzychu tel. 112
- Państwowa Straż Pożarna w Wałbrzychu tel. 998, 112
- Dolnośląskie WOPR tel. 984
- Wałbrzyskie WOPR tel. 661 682 481

sporządził: